

03.12.2018

TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DİŞ POLİTİKASINI İLGİLENDİREN GELİŞMELER

SURİYE (SURİYE KUZEYİ- SOÇİ - İDLİB - SURİYE'de ATEŞKES)

- **İdlib konusunda ikinci bir toplantı yapılmalı...** Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Arjantin'de düzenlenen G20 zirvesinde Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ile görüştü. Basına kapalı görüşmenin ardından G20'yi takip eden gazetecilere konuşan Erdoğan, Putin ile "hayati konuları" görüştüklerini söyledi. Suriye'nin İdlib bölgesindeki çatışmasızlık anlaşması hakkında yeni bir toplantı yapmayı doğru bulduğunu söyleyen Erdoğan, İstanbul'daki dördüncü zirveyi hatırlatarak "Atmamız gereken çok daha farklı adımların olduğuna inanıyorum" dedi. Erdoğan İdlib'de ciddi manada bizim Rusya tarafı ile herhangi bir sıkıntımız yok dedi.
- **(ÖZEL HABER) HTŞ Halep-Hama karayoluna operasyon planlıyor iddiası...** Bölgeden gelen haberlerde HTŞ_Nusra terörist grubunun İdlib'ten geçen Halep-Hama oto yolunu kontrol altına almak üzere bu yol üzerinde kontrol elinde tutan ÖSO hedeflerine operasyon hazırlığı içinde. HTŞ bunu yaparak İdlib Mutabakatını başarısız hale getirmek istiyor.
- **Ermenistan Savunma Bakanlığı: Suriye'deki insani faaliyetlerine devam edecek...** Ermenistan Savunma Bakan Vekili David Tonoyan, kurumun Suriye'deki Ermenilere yardım da dahil olmak üzere bu ülkedeki insani faaliyetleri desteklemeye devam edeceğini belirtti. Suriye'deki 'Ermeni halkın sürekli olarak azalmasının endişelere yol açtığını' kaydeden Tonoyan, "Halkımız, binlerce yıldır yaşamakta olduğumuz topraklarda yaşama hakkından yoksun kalıyor. Bu çok acı bir deneyim ve güvenliğin sağlanması, çıkarlarımızın savunulması için hala (zor durumda) olanların akıbetini bir parça rahatlatacak insani yardımda bulunma kararı alınmıştı" diye konuştu.
- **Rusya: Hama'da militanların açtığı ateş sonucu 1 Suriyeli asker öldü, 1 asker yaralı...** Rusya'nın Suriye'deki tarafları uzlaştırma merkezinden yapılan açıklamada, militanların Hama'ya yönelik açtıkları ateş sonucu 1 Suriyeli asker hayatını kaybettiği, 1 asker yaralandığı belirtildi.
- **ABD öncülüğündeki koalisyondan Suriye askeri mevzilerine saldırı...** Suriye resmi haber ajansı SANA, ordudaki kaynaklara dayandırdığı haberinde, ABD öncülüğündeki koalisyonun Suriye'nin doğusundaki el Suhne bölgesindeki Suriye ordusu mevzilerine saldırı düzenlediğini duyurdu.
- **(ÖZEL HABER) Suriye-Suriye Diyalog Konferansı...** Suriye Demokratik Konseyi eş başkanı İlham Ahmet, kuzey Rakka kırsalında Ayn İsa kentinde son günlerde yapılan Suriye-Suriye Diyalog Konferansı'nın olumlu olduğunu belirterek Suriye hükümetinden temsilcilerin hazır bulunmasıyla bu konferansın yeni oturumlarının yapılma ihtimaline işaret etti. Ahmet, temsil ettiği konseyin Suriye'de iç muhalefetin tüm kesimlerini ve Suriye toprakları dışından şahsiyetlere davet yönelttiğini ancak Suriye hükümetine davet yöneltmediğini zira siyasi atmosferin buna izin vermediğini, Şam ile halihazırda herhangi bir bağlantı bulunmadığını belirtti. Ancak 'hizmetler' olarak nitelendirdiği hususta yakın diyalog oturumları meydana gelmesini uzak bir olasılık olarak görmedi.

- **(ÖZEL HABER) ABD'den ortak tavır için küçük grup ile Suriye toplantısı...** Washington, önümüzdeki iki gün içerisinde bir Suriye toplantısına ev sahipliği yapacak. Suriye dosyasının Birleşmiş Milletler (BM) Suriye Özel Temsilcisi Staffan de Mistura'dan Norveç'in Pekin Büyükelçisi Geir Pedersen'e devredilmesi vesilesiyle yapılacak toplantıda müttefik ülkelerin ortak tutumu belirlenecek. ABD'nin Suriye Özel Temsilcisi James Jeffrey'in İngiltere, Fransa, Almanya, Suudi Arabistan, Mısır ve Ürdün'den oluşan Küçük Grup'taki mevkidaşlarıyla gerçekleştirilecek toplantıya başkanlık yapması kararlaştırıldı. Toplantı, Pompeo'nun göreve gelmesi ile Jim Jeffrey ve Joel Roban'nın Suriye ile ilgili görevlendirilmelerinden bu yana Başkan Donald Trump'ın Suriye dosyasına verdiği önemi gösteriyor.
- **(ÖZEL HABER) Avrupalı Katılımcılarla "'Afrin'de Etnik Temizlik ve Demografik Değişiklik" Forumu...** Rojava stratejik araştırmalar merkezinin düzenlediği ve Afrin'de etnik temizlik ve demografik değişiklik forumunda hazır bulunmak için Fransa ve diğer Avrupa ülkelerinden belirgin şahsiyetler Cumartesi günü Fırat'ın doğusuna batısına ulaştı. Buradaki Amuda kentinin misafir edeceği foruma katılacak heyet, Fransa eski Dışişleri Bakanı, uluslararası uyuşmazlıklarda analist ve stratejik araştırmacı CitarŞalyan, Fransız askeri danışmanı BatrizFranşiski, Mısır, Irak, Kolombiya ve Fransa'dan diğer şahsiyetleri kapsadı. Bu konuda Suriye Kürt Demokratik Partisi (PYD'nin denetlediği özerk yönetime katılan partilerden birisi) siyasi büro üyesi AzadBerazi, tüm bu ziyaretlerin Kürdistan'ın batısı (Rojava)'nda yeni doğmuş deneyim hakkında bilgi sahibi olmak için geldiğini belirterek Kouchner'in de önceki ziyaretleri olduğunu, kendisinin Kürdistan'ın batısında olup biten hakkında iyi bilgisi olduğunu sözlerine ekledi. Bu ziyaretlerin çeşitli yönlerden Suriye'nin doğu ve kuzeyine desteği ortaya çıkardığını, Fransa'nın halihazırda Kürdistan'ın batısında büyük bir kültür merkezi kurduğunu belirtti.

ORTADOĞU-AFRİKA

- **Katar OPEC'ten ayrılıyor...** Katar, Ocak 2019'da üyelikten ayrılacağını OPEC'e bugün bildirdi. Katar Enerji Bakanı Saad el Kaabi, 1961'de katıldıkları Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü (OPEC) üyeliğinden gelecek ay çekileceklerini duyurdu. Başkent Doha'da basın toplantısı düzenleyen Kaabi, bu kararı halihazırda OPEC'e bildirmiş olduklarını söyledi. Petrol üretimine devam edeceklerini vurgulayan Kaabi, öte yandan doğalgaz üretimine daha çok yoğunlaşacaklarını söyledi. Kaabi, "Petrolde büyük potansiyelimiz olduğu söylenemez, oldukça gerçekçiyiz. Bizim doğalgazda potansiyelimiz var" dedi.
- **Pompeo'dan İran'a suçlama: Balistik füze denemesi yaptı, BMGK kararını ihlal etti...** ABD Dışişleri Bakanı Mike Pompeo, İran'ın balistik füze denemesiyle ilgili yazılı açıklama yaptı. İran'ın çeşitli savaş başlıkları taşıma kapasitesine sahip orta menzilli bir füze denemesi yaptığını kaydeden Pompeo, "Bu füze, İran'ın Avrupa'nın bir bölümünü ve Ortadoğu'da herhangi bir yeri vurma menziline sahip" ifadesini kullandı. "Bu füze denemesi, BMGK'nin 2231 sayılı kararını ihlal ediyor" değerlendirmesinde bulunan Pompeo, nükleer başlık taşıma kapasitesine sahip balistik füzelerle ilgili İran'ın tüm adımlarının söz konusu yasak kapsamına girdiğini vurguladı. ABD yönetimi olarak bu tür faaliyetleri kınadıklarını aktaran Pompeo, "İran'a, nükleer silah taşıma kapasitesine sahip balistik füzelerle ilgili tüm eylemlerini derhal sona erdirmesi çağrısında bulunuyoruz" ifadesine yer verdi. Uluslararası Atom Enerjisi Kurumu, 2015'te yapılan nükleer anlaşmanın başarısız olması halinde İran'ın yeniden uranyum zenginleştirme programına başlayabileceği uyarısında bulunmuştu.

- *İran: Füze denemelerine devam, ABD'nin iznine ihtiyacımız yok...* ABD'nin İran'ın nükleer denemelerine ilişkin iddiaları üzerine İran ordusundan yapılan açıklamada füze denemelerinin 'ulusal güvenliği güçlendirmek' üzere gerçekleştirdiği belirtildi. İran'ın resmi haber ajansı Tasnim'de yer alan habere göre İran ordusundan Tuğgeneral Ebufazıl Şekerci konuya ilişkin şu açıklamalarda bulundu: "Füze denemeleri, İran'ın savunmasının ve caydırıcılığının güçlenmesi için gerçekleştiriliyor. Denemelere devam edeceğiz. Hem füzeleri geliştirmeye hem de test etmeye devam edeceğiz. Bu, nükleer müzakelerinin çerçevesi dışında ve herhangi bir ülkenin iznini istemeyeceğimiz ulusal güvenliğimizin bir parçasıdır."

- *Suudi Arabistan Kaşıkçı'yı İsrail'in geliştirdiği yazılımla takip etti...* Kanada'da yaşayan 27 yaşındaki Suudi vatandaşı Omar Abdulaziz, Suudi Arabistan hükümeti tarafından telefonuna bir casus yazılım yüklendiğini ve bunun üzerinden 2 Ekim'de İstanbul'da öldürülen gazeteci Cemal Kaşıkçı ile yaptığı görüşmelerin takip edildiğini öne sürdü. Abdulaziz, Arap Baharı döneminde Suudi Arabistan rejimini eleştiren ve değişim çağrısı yapan video ve sosyal medya yorumlarıyla tanınan muhalif isimlerden biri haline geldi. Danışmanlık firması McKinsey, Abdulaziz'i "sosyal medyada muhalif isimler üzerinde etkili bir kişi" olarak tanımlıyor. Abdulaziz, şu anda Montreal kentinde yaşıyor ve Kanada'ya yaptığı sığınma başvurusunun yanıtını bekliyor. Abdulaziz, telefonuna yerleştirildiğini iddia ettiği Pegasus adlı casus yazılımı geliştiren İsraili NSO Group'a İsrail'de dava açtı. New York Times gazetesi, Abdulaziz'in açtığı davada, Suudi Arabistan hükümetinin telefonuna yüklenen casus yazılım sayesinde öldürülmesinden birkaç ay önce Kaşıkçı ile kurduğu temasları takip altına aldığını öne sürdüğünü bildirdi.

- *CNN: Kaşıkçı'nın WhatsApp yazışmaları öldürülmesinde rol oynamış olabilir...* ABD'li yayın kuruluşu CNN, Cemal Kaşıkçı'nın Kanada'da yaşayan bir Suudi aktiviste WhatsApp'tan gönderdiği mesajlarda, Suudi Arabistan'ı ve Veliaht Prens Muhammed bin Selman'ı (MbS) sertçe eleştirdiği ve gazetecinin öldürülmesi için bu mesajlaşmaların da bir faktör olabileceğini ortaya çıkardı.

- *Tunus'ta Nahda Hareketi hakkında 'terör bağlantısı'nda kapatma davası hazırlığı...* Tunus'ta 2013 yılında suikasta kurban giden muhalif siyasetçiler Şükri Belaid ve Muhammed Brahimi'nin davalarını üstlenen avukat grubu Nahda Hareketi hakkında 'terör bağlantısı' suçlamasıyla parti kapatma davası açmaya hazırlanıyor. Buna karşın Nahda Hareketi Milletvekili Semir Dilu da söz konusu girişimden endişe duymadıklarını belirterek bu tür adımları "siyasi rakipleri marjinalleştirme çabası" olarak niteledi.

KARADENİZ'DE UKRAYNA-RUSYA KRİZİ

- *Poroşenko: Kerç Boğazı'nda yaşananları Normandiya formatında görüşmek istiyorum...* Ukrayna Devlet Başkanı Pyotr Poroşenko, Kerç Boğazı'nda olanları Rusya, Ukrayna, Almanya ve Fransa'nın yer aldığı 'Normandiya Dörtlüsü' formatında görüşmek istediğini söyledi. Poroşenko, "Kuşkusuz siyasi danışmanlar düzeyinde böyle bir görüşmede yer alacağız. Gündeme çok ivedi bir konu, yani Rusya'dan askerlerimiz ve gemilerimizin iadesi ile Kerç boğazının açılmasını alacağız" dedi.

- *Eski Almanya Dışişleri Bakanı: Kiev, Berlin'i savaşa çekmeye çalıştı...* Eski Almanya Dışişleri Bakanı Sigmar Gabriel, Kerç boğazındaki gerginlik doğrultusunda Ukrayna'nın Almanya'yı savaşa çekmeye çalıştığını söyledi. Kerç boğazında Rusya ile Ukrayna arasında yaşanan gerginliği N-TV televizyonunda değerlendiren Gabriel, Ukrayna'nın bizi savaşa çekmesine hiçbir şekilde izin vermemeliyiz. Ukrayna bunu yapmaya çalıştı" dedi. Gabriel

ayrıca sınırlarını koruyan Rusya'yı 'uluslar arası hukuku ihlal etmekle' suçladı ve Almanya Başbakanı Angela Merkel'in tarafları normalleşmeye sevk etmeyi başarmasını umduğunu ifade etti.

AB – AVRUPA

- **Sarı yelekliler eylemi Fransa'da ve Avrupa'ya yayılıyor...** Hükümetin akaryakıt fiyatlarına getirdiği vergi artışından geri adım atmaması nedeniyle 3 haftadır Cumartesi günü Paris'te Champs Elysees meydanına gelerek eylem yapan, diğer kentlerde de hergün protesto eylemlerine devam eden Sarı Yelekliler, ülke gündemini belirlemeye devam ediyor. Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, ülkede üçüncü kez büyük şiddet olaylarıyla sonuçlanan Sarı Yelekliler eyleminin ardından Elysee Sarayı'nda olağanüstü kriz zirvesi gerçekleştirdi. Şiddet olaylarının ardından iki polis sendikası hükümete “Olağanüstü Hal” ilan etmesi çağrısı yaptı. Polislerin şiddet ile mücadele etmek ve kamu düzenini sağlamak için elinde yeterince yetki olmadığını dile getiren sendikalar, OHAL ile bu yetkilerin arttırılmasını talep etti. Adalet Bakanı Nicole Belloubet, hiç bir tabuları olmadığını ancak “OHAL dışında başka çözümlerin de bulunduğunu” söyledi. Paris Emniyet Müdürü Michel Delpech, olaylarla ilgili “Cumartesi günü eşi görülmemiş bir şiddet olayı yaşandı” ifadelerini kullandı. Delpech, 412 kişinin olaylar sırasında tutuklandığını belirterek, “Bu rakam daha önce hiç ulaşmadığımız bir rakamdı.” dedi. İtfaiye ekiplerinin 249 yangına müdahale ettiğini, 112 araç ve 6 binanın ateşe verildiğini, vitrinlerin indirildiğini, malların yağma edildiğini belirten Emniyet Müdürü Delpech, dükkan sahiplerinin suç duyurusunda bulunacaklarını belirtti. Delpech, ülke genelinde gösterilere 136 bin Sarı Yeleklili'nin katıldığını, 263 kişinin ise gösteriler sırasında yaralandığını açıkladı. Olaylar sırasında polisin tutukladığı 412 kişiden 372'sinin halen gözaltında olduğunu belirtti. Olaylar Hollanda ve Belçika'ya da sıçradı.

YUNANİSTAN-KIBRIS

- **(ÖZEL HABER)** *ExxonMobil başkan yardımcısından Rum sondajlarına ilişkin açıklamalar.* Yunanistan'ın en yüksek tirajlı gazetesi olan Kathimerini Gazetesi'nde bugün yayınlanan bir makalede, 10. parselde araştırma yapan Exxon mobil firmasının Başkan Yardımcısı Tristan Aspray tarafından GKRY basınına bir mülakat verildiği, bahse konu Mülakatta şirketin başkan yardımcısı tarafından şunlar ifade edilmiştir: " Dünyanın değişik bölgelerinde yaşanan jeopolitik gerginliklere alışkınsınız. bu yeni bir şey değil ve çok uzun yıllardır devam ediyor. bu hükümetlerin çözebileceği sorun. Biz şirket olarak 10. parselde belirlediğimiz hedeflere doğrusunda araştırmalara devam edeceğiz. 10. parseldeki hidrokarbon zenginliği hakkında kesin veriler için Şuan çok erken. çalışmaya başlayalı çok kısa bir süre oldu. Bu bölgedeki sonuçları görmemiz için zamana ihtiyacımız var. Bununla birlikte çalışma alanımızın Zohr yatağının yakınında olması ve bölgenin genel yapısı cesaretlendirici. East Med projesi çok büyük bir proje. Tabii ki bu projenin olması başka alternatiflerin dışlandığı anlamına da gelmemelidir. proje içinde fizibilite çalışmaları sürüyor. Sadece onuncu parselde değil Kıbrıs'ta ve de genel olarak Doğu Akdeniz'de bulunacak yeni enerji kaynakları Avrupa'nın doğalgaz konusunda önemli kazanımlar elde etmesini sağlayacak ve hem bölgenin hem Avrupa'nın gelişmesinde önemli rol oynayacaktır."

- **(ÖZEL HABER)** *Yunan Deniz Kuvvetleri Komutanının açıklamaları...* Yunan Deniz Kuvvetleri Komutanı tarafından basın mensuplarına verdiği bilgilendirme brifinginde Yunan basınında yer alan haberlerde "Yunan amiral "Her akşam Ege'de bir savaş yaşıyoruz. Bununla beraber Türkler nereye giderlerse karşılarında bizden bir gemi buluyorlar. " ifadelerinin kullanmış, ayrıca Türklerin Yunan karasularında yaptıkları ihlallere yönelik sayıların verildiği, bu kapsamda 2009 2018 yılları arasında Türklerin Toplam 5490 adet ihlal yaptığı, deniz kuvvetlerinin Harekat eğitim faaliyetleri kapsamında faaliyetlerin %46'sının milli faaliyet olarak, yüzde 25'inin eğitim faaliyeti olarak, % 24'ünün uluslararası faaliyetler olarak ve %5 inin diğer faaliyetler olarak icra edildiği, 2019 yılı hedefleri kapsamında süper Vita sınıfı 6. ve 7. Hücumbotların inşasında beklenmeyen etkiler nedeniyle gecikmeler yaşandığının kabul edildiği, Bununla birlikte 2019 yılı içerisinde her iki hücum botunda hizmete alınacağı, tip 214 sınıfı denizaltılar ve Hs Okeanos denizaltısı için yeni torpido tedariklerinin birinci öncelikli bir proje olduğu, P3-B Deniz karakol uçaklarından ilkinin 2019'un ilk 3 ayı içerisinde tekrar faal hale geçmesinin beklendiği, programın 2023 yılında tamamlanmasının öngörüldüğü, yeni Fırkateyn inşası-satın alınması konusunda bütün bütçe olanaklarının bu konuda araştırıldığı, ayrıca ortak üretim-ortak inşa konusunda çalışmaların yapıldığı, Meko sınıfı fırkateynlerin modernizasyonu konusuna 2019 yılında özel bir önem verileceği, platformların modernize edilmesinin kesin bir zorunluluk olduğu bununla birlikte bütçe ve maliyet hususlarının dikkatlice incelendiği, ifadelerinin kullanıldığı görülmüştür.

- *Yunan savunma bakanının oğlu zorunlu askerlik görevinde...* veteranos.gr ve militaire.gr internet sitelerinde yer alan bir haberde, " Yunanistan'ın Meis Adası etrafında sürekli bir gemi bulundurma kararı kapsamında HS Grigoropoulos hücumbotunun bölgede olduğu, Savunma Bakanı Kammenos'un oğlunun bugün yemin ederek Deniz Kuvvetleri'nde zorunlu askerlik hizmetine başladığı ve ilk atamasının HS Grigoropulos hücumbotuna yapıldığı, Savunma Bakanının oğlunun hücumbota katılmasından kısa bir süre sonra tekrar Atina'ya döneceği ve dalgalılık okulunda dalgalılık eğitimi alacağı" ifadelerinin yer almıştır.

ABD

- **ABD'den Türkiye'ye S-400 ultimatomu: Ya Batı ya Rusya...** ABD Senatosu'ndaki Silahlı Kuvvetler Komitesi'nin yeni başkanı James Inhofe, Türkiye'nin Rusya ile Batı arasında bir tercih yapması gerektiğini söyledi. Inhofe'a göre Türkiye ABD ile F-35 programında kalmak istiyorsa S-400 füze savunma sistemlerinden vazgeçmeli. Inhofe, "F-35 programında kalmak istiyorsa Türkiye Rus S-400 sistemini satın alma konusunda daha ileriye gitmemeli" dedi. Inhofe, S-400'den vazgeçmezse Türkiye'nin sekiz partner ülkeden biri olması konusunun yeniden değerlendirileceği konusunda uyardı. Inhofe, "Türkiye önemli bir NATO müttefiki, ancak bu şekilde davranmamalı. Hava savunması konusunda ihtiyaçları da var ancak önemli olan şu: Türkiye Rusya ile Batı arasında bir tercih yapmalı. Rusya'dan S-400 almaya devam ederse bunun sonuçları olacaktır" ifadelerini kullandı.

- **Hakan Atilla davası...** New York Güney Bölgesi Federal Mahkemesi'nde Rıza Sarraf davasında yargılandıktan sonra 32 ay hapis cezasına çarptırılan eski Halkbank Genel Müdür Yardımcısı Mehmet Hakan Atilla'nın temyiz davası devam ediyor. Atilla'nın avukatları, New York İkinci Bölge Federal Mahkemesi'ne yaptıkları başvuruda, müvekkillerinin suçsuz olduğunu öne sürerek 'beraat' etmesi talebinde bulunmuştu. Atilla'nın avukatları, "bizim için kritik bir hafta. Savcılığın Hakan Atilla için temyiz talebimize itiraz gerekçelerini ayrıca onların bize karşı olarak başlattıkları temyiz başvurusunun nedenlerini de öğreneceğiz. Buna göre savunmamızı yapacağız" dedi.

- **Trump K.Kore lideriyle ikinci zirveye hazırlanıyor...** Amerika Başkanı Donald Trump Kuzey Kore lideri Kim Jong Un'la Ocak ya da Şubat ayında biraraya gelmeyi umduğunu söyledi. Arjantin'den Amerika'ya dönerken gazetecilerin sorularını yanıtlayan Trump, görüşme için 3 yerin değerlendirildiğini belirtti ancak bu 3 yerin neresi olduğu konusunda ayrıntıya girmede. Kim'le iyi bir iletişime sahip olduklarını belirten Trump, bir noktada Kuzey Kore liderini Amerika'ya davet etmeyi istediğini de kaydetti. İki lider ilk defa geçen yıl Haziran ayında Singapur'da biraraya gelmiş ve Kore Yarımadası'nın nükleer silahlardan arındırılması için çalışma sözü vermiş ancak ayrıntılar konusunda bir uzlaşmaya varamamıştı.

- **ABD'de hükümetin kapanması tehdidi devam ediyor...** Amerika Başkanı Donald Trump hükümete iki hafta daha kaynak sağlanması konusunda istekli olduğunu belirtti. Trump, amacın Cuma günü hayatını kaybeden 41. Amerikan Başkanı George H.W.Bush'un cenaze töreninde bir aksilik yaşanmaması olduğunu belirtti. Bazı hükümet operasyonlarının kaynağı Cuma günü sona eriyor, bununla birlikte devletin birçok kuruluşunun kaynağı gelecek Eylül ayına kadar sağlanmış durumda. Trump ve Kongre üyeleri son günlerde Amerika'nın Meksika sınırına duvar inşa edilmesi için gerekli olan 5 milyar dolar konusunda ayrı düşmüş durumda. Trump, 5 milyar doların sağlanmaması durumunda hükümeti kısmen kapatmakla tehdit ediyor. Kongre üyeleri sınır güvenliği için sadece 1.6 milyar dolar rakamında uzlaştı.

- **ABD sınırındaki göçmenler geri dönmeye başladı...** Birleşmiş Milletler (BM), ABD-Meksika sınırında siyasi iltica talebiyle bekleyen göçmenlerin kendi ülkelerine geri dönmeye başladıklarını açıkladı. Sayıları beş bin civarında olduğu belirtilen Orta Amerikalı göçmenlerin bir kısmı yasal yolla ABD'ye girme umudunu sürdürürken bir çoğunun da ülkesine geri dönüş yollarını aradığı kaydedildi. BM Uluslararası Göç Örgütü, şimdiye kadar ABD-Meksika sınırındaki 450'den fazla göçmenin kendi ülkelerine dönmelerini sağladıklarını, 300'den fazla göçmenin de ülkelerine geri dönmek için kendilerine başvurduğunu açıkladı.

- *Meksika'nın yeni devlet başkanı Obrador yemin etti...* Meksika'da 1 Temmuz'da yapılan devlet başkanlığı ve genel seçimlerini kazanan ve ülkesini 6 yıl boyunca yönetecek Obrador'un yemin töreni başkent Meksiko'daki yasama sarayı San Lazaro'da gerçekleştirildi. "Meksika'ya, yöneticilerin ve azınlığın yararlandığı sahtekarlık kadar zarar veren bir şey olmadı" diyen Obrador, görevi boyunca yolsuzlukla mücadele edeceğini ve ülkesinde adaletli olacağını söyledi. Obrador, ülkesinde uygulanan neoliberal politikalara yoğun eleştiri getirdiği konuşmasında bu politikaların halk için bir felaket olduğunu belirtti.

- *Kanada'da skandal PKK haberi...* Kanada resmi yayın kuruluşu CBC, ülkenin resmi terör örgütleri listesinde olmasına rağmen PKK'lı kadın teröristleri öven haber verdi. CBC, Kanada'nın Montreal kentinde yaşayan Kürt asıllı fotoğrafçı ve film yönetmeni Zayne Akyol'un PKK mensubu terörist kadınların Kandil Dağı'ndaki yaşantılarını anlatan, Espace Mile End Galerisi'nde 22 Kasım'da açılan ve 20 fotoğraftan oluşan "Rojeke (Bir Gün)" isimli sergisinin haberini yaptı. "Kürdistan'ın kadın savaşçıları Montrealliler için yaratıcı çağrılar yapıyor" başlığıyla yayımlanan haberde, Akyol'un, sergi için "samimi" kareler yakalamak adına günlerce Kandil'deki terör örgütü mensubu kadınlarla kaldığı ifadeleri kullanılırken, PKK için "Türkiye'nin doğusunda bağımsız bir Kürt devleti için savaşan yasa dışı bir isyancı grup" tanımlaması yapıldı ve terör örgütü bölgede DEAŞ'a karşı mücadele eden bir grup gibi gösterildi.

RUSYA

- *Lavrov: Batı'nın Rusya, Türkiye ve İran'ın fikirlerine karşı sunduğu bir alternatif yok...* Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ile Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın İdlib'de silahsızlaştırılmış bölge oluşturulmasına yönelik anlaşmanın uygulanmasına yönelik adımlar üzerinde anlaştığını söyledi. Lavrov, "Görüşmede İdlib konusundaki mutabakat doğrulandı. Taraflar Türk meslektaşlarımızın aktif ve istikrarlı eylemlerine rağmen, hâlâ tüm aşırı grupların 20 kilometrelik silahsızlaştırılmış bölgeden ayrılmadığını belirtti" dedi. Liderler silahsızlaştırılmış bölgeye yönelik mutabakatın uygulanmasına yönelik adımlar ve bu sırada militanların bu kritik mutabakatı sabot etmemesine yönelik tedbirler alınması konusunda da anlaştı.

- *Lavrov: ABD Fırat doğusunda devlet benzeri yapı kuruyor...* Lavrov, ABD'nin Fırat'ın doğusu ve Suriye'nin diğer bölgelerindeki eylemleriyle 'Kürt kartını' oynadığını ifade etti. Lavrov, ABD'nin eylemlerinin Suriye'nin toprak bütünlüğü ihlal ettiğini söyledi: "Fırat'ın doğusunda olanlar, doğrudan Suriye'nin toprak bütünlüğünün ihlali. Bu herkesçe açık bir şey. ABD, özel kuvvetleri ile danışmanlarının bulunduğu Fırat'ın doğusu ve Suriye'nin başka bölgelerindeki eylemleriyle 'Kürt kartını' oynuyor. Bu Kürt meselesinin bölge ülkelerinde (Türkiye, Irak, İran) ne kadar önemli olduğunu göz önünde bulundurursak, bu çok tehlikeli bir oyun." Lavrov, "Fırat'ın doğusunda kabul edilemez şeyler oluyor. ABD burada devlet benzeri yapılar kurmaya çalışıyor, Suriye hükümetinin bölgelerindeki altyapıları yeniden inşa etmeyi reddederken, bu bölgelerde insanların normal yaşama dönmesi için milyonlarca dolar harcıyor" diye devam etti.

- *Uşakov: Putin ile Trump gelecek yıl bir araya gelebilir, G20'deki görüşmenin iptal edilmesinin suçlusu biz değiliz, pişmanlık duyacağımız bir şey yok...* Rusya Devlet Başkanı Putin'in yardımcısı Yuriy Uşakov, Putin ile ABD Başkanı Donald Trump'ın Haziran 2019'da Japonya'da yapılacak G20 Zirvesi'nde bir araya gelebileceğini, ancak böyle bir ikili görüşmenin

daha erken organize edilmesinin de önemli oluşunu ifade etti. Uşakov, "ABD'liler temasları asla koparmamak gerektiğini doğruladılar. Üst düzey bir görüşme yapılamazsa daha düşük düzeylerde görüşmeler yapılması gerek. Doğru olan da bu" diye konuştu. Putin'le Trump'ın görüşmesinin iptal edilmesinin suçlusunun Rusya olmadığını belirten Uşakov bu nedenle pişmanlık duyacakları bir şey olmadığını vurguladı.

- *Rusya'nın Amerikan ağır topçu sistemlerini imha etmek için kullanacağı yeni yöntem...* Washington merkezli askeri analiz dergisi National Interest (NI), Rus yapımı 1B75 Penisillin adlı yeni topçu keşif sisteminin, 'ABD'nin ağır topçu sistemlerinin imha edilmesi için yeni bir yöntem olabileceğini' yazdı. NI, Rusya'nın geliştirdiği yeni otomatik keşif sisteminin gürültüyü ve kinetik enerjiyi tespit etmek için 4 ses ve ısı algılama radarı, dengeyi sağlayan büyük bir platform ve elektro optik modül kullandığını belirtti.

- *Rusya-Suudi Arabistan Fonu, Rusya'da 2 milyar dolarlık yatırım yapacak...* Rusya Doğrudan Yatırım Fonu Başkanı Kirill Dmitriyev, Rusya-Suudi Arabistan ortak fonunun 2019'da Rusya'da 2 milyar dolar daha yatırım yapacağını söyledi. Arjantin'in başkenti Buenos Aires'te dün sona eren G20 zirvesi kapsamında gazetecilere konuşan Dmitriyev, "Rusya-Suudi Arabistan ortak fonu ile Rusya'daki yatırımlarınızı 2 milyar dolar daha arttırmak istiyoruz" dedi. Dmitriyev, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in, Suudi Arabistan Veliht Prensi Muhammed bin Selman'la yaptığı görüşmede Riyad'ın Rusya'daki projelere yatırımını artırma konusunu ele aldığını aktardı.

ASYA -PASİFİK

- *ABD-Çin ticaret savaşında ateşkes...* ABD Başkanı Donald Trump'ın Çin'in ABD üretimi otomobillere uyguladığı yüzde 40'lık gümrük vergisini "azaltmayı ve kaldırmayı" kabul ettiğini söyledi. Trump, dün gece Twitter üzerinden attığı mesajda, "Çin, ABD'den Çin'e giden otomobiller üzerindeki gümrük vergilerini azaltmayı ve kaldırmayı kabul etti. Şu anda bu gümrük vergisi yüzde 40" dedi. Trump ve Çin Cumhurbaşkanı Şi Jinping, hafta sonunda Arjantin'de düzenlenen G20 zirvesi kapsamında bir araya gelmiş ve ticaret savaşlarına 90 gün boyunca ara verme konusunda uzlaşma sağlamıştı. Bu uzlaşmanın ardından bugün Asya piyasaları güne yükselişle başlarken, kıymetli metallere de alım geldi. Trump ve Şi'nin beraber yediği akşam yemeğinde, iki ülkenin son bir anlaşma üzerinde uzlaşana kadar ticaret savaşlarında ateşkes ilan ettikleri belirtildi. Böylece ABD'nin 1 Ocak'tan itibaren 200 milyar dolarlık Çin malı için devreye sokmayı planladığı gümrük vergilerinin yüzde 10'dan yüzde 25'e artırılması uygulaması hayata geçirilmeyecek. Çin'in ise ABD'den tarımsal, endüstriyel ve enerji ürünlerinin alımında artışa gideceği aktarıldı.

- *Lavrov: Rusya, Hindistan ve Çin temel sorunlarla ilgili ortak görüşe sahip...* Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov, Rusya, Hindistan ve Çin'in dünyadaki temel sorunlarla ilgili ortak görüşe sahip olmalarının bu 3 ülkeyi bu sorunların çözümünde birbirlerine müttefik yaptığını söyledi. Lavrov, Rusya, Hindistan ve Çin'i neyin müttefik yaptığını açıkladı: "Coğrafi bakımdan toprak olarak birbirimize bağlı olmamız, siyasi görüş açısından dünya düzeninin temel sorunlarıyla ilgili aynı görüşleri paylaşıyor olmamız, ayrıca tüm ihtilafların barışçıl yollardan çözülmesini, özgür, açık ve adil bir ticari-ekonomik sistemi istememiz, bizi bu konularda müttefik yapıyor."

- Çin-Rusya-Hindistan üçlü liderler zirvesi.... Çin, Rusya ve Hindistan liderleri 12 yıl aradan sonra ikinci kez üçlü liderler zirvesi yaptı. Zirve G20 zirvesi için bulundukları Arjantin’de yapıldı. Liderler BM, DTÖ gibi uluslararası kurumların reforme edilmesinden dünya ticaretinin çok yönlü olarak geliştirilmesine kadar değişik konuları ele aldı.

- *Afganistan'da 1 ayda 300'den fazla sivil ve güvenlik görevlisi öldü, 9 ayda ise 3 bin sivil öldü...* Afganistan'da geçen ay düzenlenen saldırılarda 300'den fazla sivil ve güvenlik görevlisinin hayatını kaybettiği bildirildi. Savunma Bakanlığının internet sitesinden yapılan açıklamada, Kasım ayında yürütülen kara operasyonlarında her gün ortalama 60 militanın öldüğü bilgisi paylaşıldı. Birleşmiş Milletler Afganistan Yardım Misyonunun (UNAMA) ekim ayında yayımladığı rapora göre, Afganistan genelinde 1 Ocak-30 Eylül döneminde 2 bin 798 sivil öldü, 5 bin 252 sivil yaralandı. Geçen yılın aynı dönemiyle karşılaştırıldığında sivil ölümleri yüzde 5 arttı, yaralananların sayısı yüzde 3 azaldı.

TÜRKİYE - TÜRK DÜNYASI

- *Türkiye Uygur Türklerinin durumunu dünya gündemine getirmeli...* Uluslararası Af Örgütü, Çin’in “sosyal istikrar” ve “aşırılıkla mücadele” politikasıyla Uygur Türkleri başta olmak üzere Müslüman topluluklara “siyasi kamp” adı altında akıl almaz zulümler uyguladığını belirterek, Türkiye’den Uygur meselesini daha fazla dile getirmesini istedi.
- *Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın Latin Amerika ziyareti...* G20 zirvesinden sonra Latin Amerika turuna çıkan Erdoğan Paraguay’dan sonra bugün Venezuela’ya ulaştı.
- *Buldan: İmralı’nın kapısında koca bir kilit varken, barış ve müzakere süreci başlayamaz...* HDP eş başkanı Buldan, "Oslo’da yeni bir sürecin başladığı algısını oluşturmaya çalışanlar şunu bilsinler ki İmralı’nın kapısında koca bir kilit varken, barış ve müzakere süreci asla başlayamaz" ifadelerini kullandı.
- *Erdoğan: Gezi’nin dış ayağı Soros, iç ayağı Kavala...* Erdoğan, 2013 yılındaki Gezi Parkı protesto eylemlerinin Türkiye içindeki ayağının tutuklu iş adamı Osman Kavala olduğunu söyledi. Erdoğan, "Gezi’nin arkasında kimler olduğunu açıkladım. Dış ayağı (Macar asıllı ABD’li iş adamı George) Soros, iç ayağı Kavala’dır dedim. Kavala’ya para gönderenler belli. Şimdi vakfı kapatma kararı almışlar. Türkiye’den ayrılma filan bu tür şeyler geldi, gündeme böylece oturdu" dedi.

- *Münbiç'i teröristlerden temizleyeceğiz...* Cumhurbaşkanı Erdoğan ABD Başkanı Trump ile yaptığı görüşmeyi hatırlatarak, "Münbiç'i, terör örgütü PYD/YPG'den temizleme noktasında mutabakat var. Bu süreci hızlandırıp Münbiç'i PYD/YPG'den temizleme noktasındaki kararlılığımızı devam ettireceğiz dedik. Trump bu işlerde daha dik duruyor. Takipçisi olacağız, inşallah Münbiç'i bunlardan kurtaracağız. " dedi.

KÜRESEL

- *G20 zirvesi sonuç bildirgesi: G20 Zirvesi, 2019'da Japonya'da, 2020'de Suudi Arabistan'da düzenlenecek...* Arjantin'de düzenlenen G20 Liderler Zirvesi'nin Sonuç Bildirgesinde uluslararası düzenin kurallara bağlı şekilde sürdürülmesine, ABD'nin itirazlarına rağmen Paris İklim Anlaşması'nın aynen uygulanmasına ve Dünya Ticaret Örgütünün reforme edilmesine vurgu yapıldı. Zirvenin 2019'da Japonya'da, 2020'de Suudi Arabistan'da düzenlenmesi kararlaştırıldı. 31 maddeden oluşan ve ağırlıklı olarak uluslararası ekonomik düzene vurgu yapılan bildirgede, öncelikle kurallara bağlı bir uluslararası düzenin işlediğinden emin olmanın önemine işaret edildi. Uluslararası ticaret kurallarının ülkeleri dezavantajlı duruma sokmaması gerektiğine dikkat çekilen bildirgede, Dünya Ticaret Merkezinin (DTÖ) bazı fonksiyonlarının yetersiz kaldığına ve bunların reforme edilmesi gerektiğine dikkat çekildi. Bildirgede, Paris İklim Anlaşması'nın 'geri döndürülemez' olduğuna vurgu yapılarak tam anlamıyla uygulanmasının önemine ve iklim değişikliğiyle mücadeleyle işaret edildi. Bildirgenin bir sonraki maddesinde ise ABD'nin Paris İklim Anlaşması'ndan geri çekilme kararının arkasında durduğu ve "çevreyi koruyarak" tüm enerji kaynaklarını en verimli şekilde kullanacağını ifade ettiği belirtildi. Böylece Sonuç Bildirgesinin iklim değişikliği ile ilgili bölümüne sadece ABD katılmadığını beyan etmiş oldu. Bildirgede ayrıca terörün her türlüşünün güçlü şekilde kınandığına vurgu yapılarak, Hamburg'daki G20 Zirvesi'nde beyan edilen terörle mücadele açıklamasının arkasında durulduğu kaydedildi. Bildirgenin son maddesinde ise 2019 yılındaki G20 Zirvesi'nin Japonya'da, 2020'deki zirvenin ise Suudi Arabistan'da yapılmasına karar verildiği belirtildi.